

Arrest

nr. 296 711 van 8 november 2023
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat G. JORDENS
Maurice Van Meenenplein 14/6
1060 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 15 mei 2023 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming van 11 april 2023.

Gezien titel *Ibis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 24 augustus 2023, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 27 september 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat G. JORDENS verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat O. SOZEN, die *loco* advocaat H. CILINGIR verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De verzoeker verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn. Hij heeft het Belgisch grondgebied op 2 mei 2021 betreden. Op 3 mei 2021 heeft hij een verzoek om internationale bescherming ingediend.

Op 22 september 2022 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Tegen deze beslissing diende de verzoekende partij een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwisting. Dit beroep werd verworpen bij arrest nr. 284.434 van 7 februari 2023.

Op 11 april 2023 nam de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie een bevel om het grondgebied te verlaten-verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies). Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motivering luidt als volgt:

"In uitvoering van artikel 52/3, §1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer / mevrouw, die verklaart te heten,

naam : M.

voornaam : W.

geboortedatum : [...]

geboorteplaats : [...]

nationaliteit : Afghanistan

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 23/09/2022 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een negatieve beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming genomen en op 07/02/2023 werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1,1°, van de wet van 15 december 1980.

(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In toepassing van artikel 74/13, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdt de minister of zijn gemachtigde bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land:

Hoger belang van het kind

Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat verblijvende minderjarige kinderen te hebben.

Gezins- en familieleven

Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat verblijvende gezins- of familieleden te hebben.

Gezondheidstoestand

Betrokkene legde bij de RW een psychologisch attest neer. We wijzen er echter op dat dit werd opgesteld door een psycholoog, die geen arts is en bijgevolg geen diagnose stelt. Betrokkene legde eveneens een medisch attest neer bij de RVV. Uit dit attest blijkt echter niet dat betrokkene op dit ogenblik in de onmogelijkheid verkeert om te reizen, noch dat een eventuele medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk zou zijn in het land van herkomst. Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie.

Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie. Indien betrokkene om medische redenen niet verwijderd kan worden, komt het hem toe om de DVZ hiervan op de hoogte te brengen en de nodige medische bewijsstukken aan te brengen. Tot slot staat het betrokkene vrij, indien hij effectief medische problemen ervaart die een verwijdering in de weg staan, om een aanvraag tot medische regularisatie in te dienen.

Betrokkene diende een verzoek om internationale bescherming in, het CGVS weigerde hem de vluchtelingenstatus toe te kennen en de subsidiaire bescherming te verlenen.

Het CGVS merkt op dat, hoewel niet wordt betwist dat de algemene situatie en de levensomstandigheden in Afghanistan voor een deel van de bevolking slecht kunnen zijn, een algemene précaire socio-economische en humanitaire situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied valt van art 48/4 §2, b van de Vreemdelingenwet. Op basis van de thans beschikbare informatie is het CGVS van mening dat niet kan worden gezegd dat de précaire sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van het gedrag van de in artikel 48/5 bedoelde actoren, en nog minder van een opzettelijk handelen of nalaten. Zij is veeleer het resultaat van een ingewikkeld samenspel van verschillende elementen en economische factoren. Vandaar ook de weigering om de betrokkene subsidiaire bescherming te verlenen.

Wat het onderzoek van het risico van een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor de betrokkene in geval van terugkeer naar Afghanistan betreft, moet rekening worden gehouden met de slechte sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan. Volgens de geraadpleegde informatie ("Country of Origin Information Report: Afghanistan - Country Focus", EASO, januari 2022) heeft bijvoorbeeld een langdurige droogte vóór de machtsovername door de Taliban geleid tot voedselonzeekerheid en ondervoeding in zowel plattelandsgebieden als stedelijke centra. Deze voedselonzeekerheid wordt nog verergerd door een sterke achteruitgang van de Afghaanse économie, die gekenmerkt wordt door hyperinflatie, kastekorten en toegenomen werkloosheid als gevolg van de tijdelijke onderbreking van de internationale hulp, de financiële sancties en de ontwrichting van de handel en het banksysteem na de machtsovername door de Taliban. De druk op de arbeidsmarkt is verder toegenomen door een verplaatsing van mensen van het platteland naar stedelijke centra, regionale provincies en Kabul.

Hoewel dus moet worden vastgesteld dat de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een dergelijke situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM valt.

Wanneer, zoals in het onderhavige geval, een sociaaleconomische of humanitaire situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer, is het EHRM immers van oordeel dat verwijdering naar een dergelijk land slechts in zeer uitzonderlijke gevallen een schending van artikel 3 EVRM inhoudt, namelijk wanneer er dwingende humanitaire redenen zijn die een verwijdering in de weg staan (EHRM, 27 mei 2008, nr. 26565/05, N v. Verenigd Koninkrijk, §§42-45; EHRM, 29 januari 2013, nr. 60367/10, SHH tegen Verenigd Koninkrijk, §75 en 92).

Er dient opgemerkt te worden dat de individuele omstandigheden van de betrokkene geen beletsel lijken te vormen voor zijn verwijdering. Betrokkene is namelijk een jonge man die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is in Afghanistan, blijkt heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

Concluderend kan worden gesteld dat er voor verzoeker geen sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de relevante rechtspraak (N. v het Verenigd Koninkrijk, hierboven geciteerd).

Betrokkene legde bij de RVV een psychologisch attest neer. We wijzen er echter op dat dit werd opgesteld door een psycholoog, die geen arts is en bijgevolg geen diagnose stelt. Betrokkene legde eveneens een medisch attest neer bij de RVV. Uit dit attest blijkt echter niet dat betrokkene op dit ogenblik in de onmogelijkheid verkeert om te reizen, noch dat een eventuele medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk zou zijn in het land van herkomst of vroeger gewoonlijk verblijf. Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie.

In elk geval waarborgt artikel 3 EVRM niet het recht om op het grondgebied van een overheid te blijven enkel omdat die overheid betere medische zorg kan waarborgen dan het land van herkomst, en de omstandigheden zelf van de verwijdering beïnvloeden de gezondheidstoestand en de levensverwachting van de vreemdeling. Deze elementen zijn niet voldoende om een schending van de bepalingen van dit Verdrag te vormen. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer humanitaire overwegingen een gedwongen verwijdering in de weg staan, is er sprake van een schending van artikel 3 EVRM; daarvan lijkt hier geen sprake te zijn. Deze beslissing vormt derhalve geen schending van artikel 3 EVRM.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.

Indien u geen gevolg geeft aan dit bevel om het grondgebied te verlaten binnen de voorziene termijn, of indien dit bevel niet verlengd wordt op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken, kunnen de bevoegde politiediensten zich naar uw adres begeven. Zij zullen dan kunnen controleren en vaststellen of u daadwerkelijk vertrokken bent van zodra de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten of de verlenging ervan verstreken is. Indien u nog steeds op het adres verblijft, kan dit leiden tot overbrenging naar het politiecommissariaat en vasthouding met het oog op verwijdering."

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoeker voert een enig middel aan dat hij uiteenzet als volgt:

"- Kennelijke appreciatiefout en schending van de formele en materiële motiveringsplicht wat een schending uitmaakt van het artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motivering van de bestuurshandelingen

- Schending van artikelen 7, 52/3 en 74/13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen

- Schending van het administratief rechtsbeginsel van de zorgvuldige voorbereiding van bestuurshandelingen inzonderheid de verplichting van het bestuur om alle elementen van de zaak in aanmerking te nemen

- Schending van de artikelen 3 en 13 EVRM

- Schending van het artikel 33 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende het statuut van vluchtelingen;

- Schending van artikelen 4, 41 en 47 van het Handvest van Fundamentele Rechten van de Europese Unie

- Schending van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven

4.1. IN RECHTE

4.1.1.

Het artikel 52/3 van de vreemdelingenwet bepaalt dat:

"§ 1. De minister of zijn gemachtigde geeft aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft en een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het bevel om het grondgebied te verlaten, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°, nadat de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek om internationale bescherming heeft geweigerd, niet-ontvankelijk heeft verklaard of de behandeling van het verzoek heeft beëindigd, en de in artikel 39/57 bedoelde beroepstermijn is verstreken, of, wanneer dergelijk beroep binnen de termijn werd ingesteld, nadat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep heeft verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1, 1°.

Indien het een tweede volgend verzoek om internationale bescherming of meer betreft en indien dit verzoek door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 5°, niet-ontvankelijk wordt verklaard, wordt het bevel om het grondgebied te verlaten afgegeven na deze niet-ontvankelijkheidsbeslissing.

Dit bevel om het grondgebied te verlaten wordt ter kennis gebracht van de betrokkene overeenkomstig artikel 51/2. Indien de betrokkene wordt vastgehouden, wordt dit bevel ter kennis gebracht op de plaats waar hij wordt vastgehouden.

[...]

§ 3. Indien de in paragraaf 1 en 2 bedoelde vreemdeling op het moment van de indiening van zijn verzoek om internationale bescherming reeds het voorwerp uitmaakt van een verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel waaraan hij nog geen gevolg heeft gegeven, ziet de minister of zijn gemachtigde af van het nemen van een nieuwe verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel maar wordt de uitvoerbaarheid van de reeds gegeven maatregel tijdens de behandeling van het verzoek om internationale bescherming opgeschort overeenkomstig de artikelen 49/3/1 en 39/70.

Eenmaal de uitvoerbaarheid van de reeds gegeven verwijderingsmaatregel niet langer overeenkomstig de artikelen 49/3/1 en 39/70 is opgeschort, kan de minister of zijn gemachtigde, indien hij dit nodig acht, de

4.1.2.

Artikel 62 van de Vreemdelingenwet eist een volledige en correcte motivering van de administratieve beslissingen. Deze motivering moet rekening houden met de elementen van het dossier in het geheel en hierop antwoorden op pertinente wijze zodat de eiseres de redenering en de draagwijdte van de akte kan begrijpen.

Op basis van deze formele motiveringsplicht van bestuurshandelingen en de rechtsbeginselen van behoorlijk bestuur, moeten individuele beslissingen formele gemotiveerd, dwz dat “de motieven die de beslissing schragen in de beslissing zelf moeten worden opgenomen” en dat, volgens artikel 3 van de Wet van 1991, “de motivering in de beslissing zelf de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op afdoende wijze”.

Om afdoende te zijn, moeten de motivering juist, pertinent, concreet, precies en volledig zijn.

4.1.3.

Artikel 7 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat:

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven:

1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten”.

Zoals blijkt uit de Parlementaire werkzaamheden van de wet van 19 januari 2012 tot wijziging van de Vreemdelingenwet, met betrekking tot artikel 7 van deze laatstgenoemde wet, de verplichting om een terugkeerbesluit te nemen tegen elke onderdaan van een derde land dat illegaal op het grondgebied verblijft, « geldt uiteraard niet indien de effectieve terugkeer van de vreemdeling een schending met zich mee zou brengen van de artikelen 3 en/of 8 van het EVRM. (...) Bij de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten wordt het beginsel van nonrefoulement, zoals voorzien in artikel 22 van het ontwerp, toegepast. » (Doc 53, 1825/001, p. 17).

« Il résulte de ce qui précède que si la partie défenderesse doit, dans certains cas déterminés à l'article 7 de la loi précitée du 15 décembre 1980, délivrer un ordre de quitter le territoire, à tout ressortissant d'un pays tiers se trouvant sur le territoire belge en séjour irrégulier, cette obligation ne doit pas s'entendre comme s'imposant à elle de manière automatique et en toutes circonstances. Ainsi, le caractère irrégulier du séjour ne saurait suffire à lui seul à justifier la délivrance d'un ordre de quitter le territoire sans que d'autres facteurs, notamment liés à la violation des droits fondamentaux garantis par les articles 3 et 8 de la CEDH soient également pris en compte, en manière telle que la partie défenderesse n'est pas dépourvue en la matière d'un certain pouvoir d'appréciation. » (RvV, arrest n° 116.003 van 19 december 2013 ; RvV, arrest n°132 278 van 28 oktober 2014 ; RvV, arrest n°130 604 van 30 september 2014 ; RvV, arrest n° 129 985 van 23 september 2014 ; RvV arrest n° 126 851 van 9 juli 2014,...).

Het is de plicht van de autoriteit om aan te tonen dat zij een juist evenwicht heeft gezocht tussen het beoogde doel en de ernst van de inbreuk op verzoeker rechten.

4.1.4.

De zorgvuldigheidsplicht houdt in dat de overheid zich op afdoende wijze dient te informeren over alle relevante elementen om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen (RvS 11 juni 2002, nr.107.624).

Volgens vaste rechtspraak van Uw Raad:

« Le devoir de minutie ressortit aux principes généraux de bonne administration et oblige l'autorité à procéder à une recherche minutieuse des faits, à récolter les renseignements nécessaires à la prise de décision et à prendre en considération tous les éléments du dossier, afin qu'elle puisse prendre sa décision en pleine connaissance de cause et après avoir raisonnablement apprécié tous les éléments utiles à la résolution du cas d'espèce » (RvV, arrest n°216.987 van 21.12.2011).

4.1.5.

De kennelijk beoordelingsfouten kunnen leiden tot de vernietiging van een bestuurshandeling. Worden beschouwd als redelijk beslissingen die verstaanbaar, aanvaardbaar en aannemelijk zijn .

4.1.6.

Het artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat de verwerende partij moet rekening houden met het familieleven, het hogere belang van het kind en de gezondheidstoestand van betrokkene.

In dezelfde zin, volgens artikel 5 van de Richtlijn 2008/115/EG (Terugkeerrichtlijn):

« Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met:

a) het belang van het kind;

b) het familie- en gezinsleven;

c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement. »

Volgens de overwegende n°6 van de Richtlijn 2008/115/EG (Terugkeerrichtlijn) : « De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat het beëindigen van illegaal verblijf van onderdanen van derde landen volgens een billijke en transparante procedure geschiedt. Overeenkomstig de algemene rechtsbeginselen van de EU moeten beslissingen die op grond van deze richtlijn worden genomen per geval vastgesteld worden en op objectieve criteria berusten, die zich niet beperken tot het loutere feit van illegaal verblijf. De lidstaten dienen bij het gebruik van standaardformulieren voor besluiten in het kader van terugkeer, te weten terugkeerbesluiten, en, in voorkomend geval, besluiten met betrekking tot een inreisverbod of verwijdering, dat beginsel te eerbiedigen en alle toepasselijke bepalingen van deze richtlijn na te leven».

4.1.7.

Artikel 3 EVRM luidt als volgt:

« Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. »

4.2. IN CASU

4.2.1. Eerst onderdeel:

Schending van artikel 74/13 en van artikel 5 van de Richtlijn 2008/115/EG

Zoals hierboven vermeld, is verzoeker psychisch bijzonder kwetsbaar.

Hij lijdt aan een « ernstige staat van depressie » (Beck Inventory score van 40/63) en « dit tot uiting komt in verdriet, prikkelbaarheid, verlies van plezier, energie en eetlust, slaapstoornissen, concentratieproblemen, gevoelens van buitensporige waardeloosheid en schuld, een laag zelfbeeld, agitatie en zelfmoordgedachten ». Verzoeker wordt behandeld door een therapeut die deze behandeling als « noodzakelijk » beschouwt (zie stukken 4-8).

Uit de bestreden beslissingen blijkt echter niet dat de verwerende partij behoorlijk rekening heeft gehouden met de gezondheidstoestand en de kwetsbaarheid van verzoeker.

Nochtans, was de verwerende partij zich terdege bewust van deze kwetsbaarheid, aangezien deze werd aangevoerd in het kader van verzoekers verzoek om internationale bescherming.

In deze omstandigheden maakt verwerende partij een kennelijke appreciatiefout door ten onrechte te stellen: « Betrokkene legde bij de RvV een psychologische attest neer. We wijzen er echter dat dit werd opgesteld door een psycholoog, die geen arts is en bijgevolg geen diagnose stelt. Betrokkene legde eveneens een medisch attest neer bij de RVV. Uit dit attest blijkt echter niet dat betrokkene op dit ogenblik in de onmogelijkheid verkeert om te reizen, noch dat een eventuele medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk zou zijn in het land van herkomst. Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie. ».

4.2.1.1. « Betrokkene legde bij de RvV een psychologische attest neer. (...) Betrokkene legde eveneens een medisch attest neer bij de RVV »

Om te beginnen heeft verzoeker, anders dan wat verwerende partij stelt, niet alleen een « psychologische attest » en een « medisch attest » overgelegd ter ondersteuning van zijn procedure.

Verwerende partij was namelijk in het bezit van een hele reeks andere documenten waaruit de psychische kwetsbaarheid van verzoeker heel duidelijk blijkt:

- 1. Individueel begeleidingsplan (zie bijlagen bij het beroep tegen de afwijzende beslissing van het CGVS bij de RvV)*
- 2. Medisch attest van Dr G. H. dd. 26.10.2022 (zie bijlagen bij het beroep tegen de afwijzende beslissing van het CGVS bij de RvV)*
- 3. Sociaal verslag dd. 25.10.2022 (zie bijlagen bij het beroep tegen de afwijzende beslissing van het CGVS bij de RvV)*
- 4. Verzoek om psychologische behandeling bij Espace Santé (zie bijlagen bij het beroep tegen de afwijzende beslissing van het CGVS bij de RvV)*
- 5. Psychologisch attest dd. 30.03.2023 (zie bijlagen bij het beroep tegen de eerste bevel om het grondgebied te verlaten bij de RvV)*

Verwerende partij heeft duidelijk haar zorgvuldigheidsplicht geschonden. De bestreden beslissing is niet voldoende gemotiveerd.

4.2.1.2. « Betrokkene legde bij de RvV een psychologische attest neer. We wijzen er echter dat dit werd opgesteld door een psycholoog, die geen arts is en bijgevolg geen diagnose stelt. »

Verwerende partij kon de psychische kwetsbaarheid van verzoeker niet redelijkerwijs afwijzen op de enkele grond dat deze - onder meer - door een psycholoog, en niet een arts, werd vastgesteld.

Hoewel de psychologische attest dd. 30.03.2023 werd weliswaar opgesteld door een psycholoog en niet door een arts, blijft het een feit dat deze psycholoog gespecialiseerd is in de geestelijke gezondheidszorg en als zodanig in staat is om een diagnose te stellen met betrekking tot de geestelijke gezondheid van zijn patiënt, de verzoeker.

De bevindingen van deze psycholoog - het feit dat verzoeker aan een « ernstige staat van depressie » (Beck Inventory score van 40/63) lijdt en dat « dit tot uiting komt in verdriet, prikkelbaarheid, verlies van plezier, energie en eetlust, slaapstoornissen, concentratieproblemen, gevoelens van buitensporige waardeloosheid en schuld, een laag zelfbeeld, agitatie en zelfmoordgedachten » (vrije vertaling) - hadden dus door verwerende partij in aanmerking moeten worden genomen. Quod non.

Het artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat de verwerende partij moet rekening houden met de « gezondheidstoestand » van betrokkene. Geestelijke gezondheid maakt echter deel uit van de « gezondheidstoestand » van verzoeker.

Door geen rekening te hebben gehouden met verzoekers gezondheidstoestand, heeft de verwerende partij het vereiste van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet geschonden en haar zorgvuldigheidsplicht. De bestreden beslissing is niet afdoende gemotiveerd.

4.2.1.3. « Betrokkene legde eveneens een medisch attest neer bij de RvV. Uit dit attest blijkt echter niet dat betrokkene op dit ogenblik in de onmogelijkheid verkeert om te reizen, noch dat een eventuele medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk zou zijn in het land van herkomst. »

Als uit het medisch attest blijkt « niet dat betrokkene op dit ogenblik in de onmogelijkheid verkeert om te reizen, noch dat een eventuele medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk zou zijn in het land van herkomst », blijkt nochtans dat verzoeker aan « ernstige angst- en depressieve stoornissen » lijdt en dat deze psychologische pathologieën in « geheugenproblemen, slapeloosheid en regelmatige angstaanvallen » resulteren (vrije vertaling - zie Medisch attest van Dr G. H. dd. 26.10.2022 - stuk 5) ; bevindingen die door een arts werden gedaan.

De relevante vraag hier is niet of verzoeker op dit ogenblik in de (on)mogelijkheid is om te reizen maar of verzoeker, gezien zijn bijzondere psychologische kwetsbaarheid, bij terugkeer naar Afghanistan, het risico loopt op een onmenselijke en vernederende behandeling die onverenigbaar is met artikel 3 EVRM en zijn menselijke waardigheid in geval van terugkeer daar ; waarover geen twijfel bestaat.

Eenzijds, dient herinnerd worden dat de Taliban sinds mid-2021 aan de macht zijn in Afghanistan. Sindsdien is Afghanistan in een diepe humanitaire crisis gestort, waardoor de Afghaanse burgers niet in hun basisbehoeften kunnen voorzien (wij komen hieronder op terug). De verzoeker, die psychologisch bijzonder kwetsbaar is, zou des te kwetsbaarder zijn voor de Afghaanse humanitaire crisis.

Anderzijds, als de arts die het attest heeft geschreven, niet heeft aangegeven dat in Afghanistan medische behandeling onbeschikbaar of ontoegankelijk is - dat is trouwens niet zijn taak - blijkt dat duidelijk uit openbaar beschikbare objectieve informatie dat dit het geval is:

« However, these vital health services that save the lives of many in the community have come under severe threat. The Sehatmandi programme is the backbone of Afghanistan's health system, providing care for millions of people through 2 331 health facilities. Since the Taliban gained power, major funding for the programme has been withdrawn.

(...)

Due to a lack of funding, staff in the health facility have not received their salaries for months, the clinic is faced with shortages of medicine and supplies, and patients are not able to access the essential health services they need. If this facility closes down, increasing ill health and mortality is inevitable. The facility's struggles are not unique.

(...)

Primary health care under threat

The situation is replicated across the country because the Sehatmandi programme is no longer able to receive appropriate financial support due to the change in Afghanistan's government. In August 2021, when the Taliban took over Kabul, donors found it impossible to provide financing through the new regime, and major funding was withdrawn. Previously funded by the World Bank, the European Commission, and USAID, there are now serious challenges to continuing these vital primary health care services.

The population is also suffering due to a recent drought that has affected crops and livestock. This, combined with rising food prices and the collapse of public services, led to acute food insecurity for nearly 19 million people in September and October 2021. »

(World Health Organization (WHO), « Afghanistan's health system is on the brink of collapse: urgent action is needed », 24.01.2022, <https://www.who.int/news-room/featurestories/detail/afghanistan-s-health-system-is-on-the-brink-of-collapse-urgent-action-isneeded>)

« Economy on the brink of collapse

Shortly after the Taliban took power, all international aid funds were halted, interrupting essential services, including primary healthcare. The economy was on the brink of collapse, with food prices increasing and people facing widespread hunger. The country had already been devastated by conflict, severe drought, and the COVID-19 pandemic, which had plunged half the population into poverty.

On 22 June an earthquake killed more than 1,000 people and injured thousands, including some receiving treatment at a hospital ward in the eastern city of Sharana. Flash floods over the last three months have left dozens dead and destroyed thousands of houses. People were homeless, helpless and with an underfunded and severely stretched healthcare system.

Acute hunger has increased in Afghanistan since the Taliban regained power, with the UN estimating that 95% of the population is not getting enough to eat, with this number rising to 100% in households headed by women. Malnutrition as a consequence is associated with many adverse health outcomes and many chronic illnesses. According to UNICEF, in 2019, 41% of children in Afghanistan were stunted, 9.5% were wasted and one in three adolescent girls suffered from anaemia.

Additionally, the risk of water-borne diseases is huge with less than half of the population of Afghanistan having access to safe drinking water and only in rural areas this drops to around 27% of people.

The last 20 years of progress was reversed at speed. A year on from the takeover and the delivery of healthcare has collapsed. Yet before this, Afghanistan's health sector had been making substantial progress but there was a constant fear regarding its sustainability due to the financial dependency on the World Bank-managed Afghanistan Reconstruction Trust Fund. This fear turned out to be completely correct. The Taliban returned to power with the same ideology of oppression demonstrated 20 years previously.

A gap has emerged as experienced NGOs that ran the primary and secondary healthcare services for over 20 years have left the country. New NGOs with no experience and no medical expertise have emerged, as the Taliban have banned many existing organisations. This fragmented and inexperienced healthcare delivery has an extremely negative impact on quality of care and availability of health services due to a lack of equipment and medicine, and staff shortages. »

(Dr Palwasha Anwari, « A year on from the Taliban takeover, what is the state of the health system in Afghanistan? », 12.08.2022, <https://www.lshtm.ac.uk/newsevents/expert-opinion/year-taliban-takeover-what-state-health-system-afghanistan>)

Als medische zorg al niet beschikbaar en ontoegankelijk is in Afghanistan, dan geldt dat des te meer voor de geestelijke gezondheidszorg.

Psychologie is simpelweg een onbekende discipline in Afghanistan en psychiatrie is nauwelijks bekend in Afghanistan en is alleen voor « gekken ». Cultureel gezien zijn deze disciplines nog niet geaccepteerd door het Afghaanse volk.

« Représentations de la psychiatrie

Pour les représentants des deux pays, la psychiatrie est liée à l'état de folie ; la santé mentale est un sujet tabou.

(...)

« Chez nous par exemple, les Afghans ne connaissent pas le psychologue, surtout. Le psychiatre, oui, ils ont déjà entendu, mais c'est les fous qui vont chez le psychiatre. C'est vrai que maintenant, malgré la guerre, pas mal de choses ont changé. Mais le psychiatre c'est encore nouveau là-bas. Psychologue. Et il faut qu'on explique ce que c'est un psychologue. ». »

(Cairn, « Facilitateurs et barrières pour l'accès aux soins chez les requérants d'asile du canton de Vaud en Suisse et recommandations », 2019, <https://www.cairn.info/revuerecherche-en-soins-infirmiers-2019-2-page-26.htm?ref=doi>)

Door geen rekening te houden met het medisch attest waarover zij beschikte en met de specifieke situatie van geesteszieken in het land van herkomst van verzoeker, heeft de verwerende partij duidelijk haar zorgvuldigheidsplicht geschonden.

Ter conclusie, heeft de verwerende partij het artikel 7 van de Vreemdelingenwet en haar zorgvuldigheidsplicht geschonden.

Verwerende partij heeft niet zorgvuldig rekening gehouden met de gezondheidstoestand van betrokkene - waarvan ze zich volledig bewust was - in schending van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet en artikel 5 van de Richtlijn 2008/115/EG.

De bestreden beslissing is niet afdoende gemotiveerd, in schending van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en artikel 62 van de Vreemdelingenwet.

De uitvoering van de bestreden beslissing zou echter tot gevolg hebben dat de verzoeker aan onmenselijke en vernederende behandelingen zou worden onderworpen des te meer gezien de Afghaanse context (autoritair regime, rampzalige humanitaire situatie, gebrek aan psychologische zorgen), in schending van artikel 3 EVRM.

4.2.2. Tweede oordeel: Schending van de hoorplicht

Uit de bestreden beslissing, komt het niet uit dat de verzoeker gehoord werd voordat de beslissing genomen werd.

De administratie moet zorgvuldig zijn in de vaststelling en beoordelingen van de relevante feiten, in het kader van de principes van goed bestuur, zoals meerder keer vastgesteld door de Raad van Staat, « veiller avant d'arrêter une décision, à recueillir toutes les données utiles de l'espèce et de les examiner soigneusement, afin de prendre une décision en pleine et entière connaissance de cause » (RvS, 23 februari 1966, n°58.328) ; procéder « à un examen complet et particulier des données de l'espèce, avant de prendre une décision » (RvS, 31 mei 1979, n°19.671) ; « rapportée à la constatation des faits par l'autorité, la mission de sauvegarde du droit incombant au Conseil d'Etat a toutefois pour corollaire que celui-ci doit examiner si cette autorité est arrivée à sa version des faits dans le respect des règles qui régissent l'administration de la preuve et si elle a réellement fait montre, dans la recherche des faits, de la minutie qui est de son devoir » (RvS, Claeys, no. 14.098, van 29 april 1970).

Verwerende partij moet ook de rechten van de verdediging naleven, evenals het principe audi alteram partem.

In een arrest van 5 november 2013 (C-166/13) heeft het Europees Hof van Justitie herhaald betreffende de hoorplicht dat dit recht inhoudt:

45 Dat recht maakt echter wel integraal deel uit van de eerbiediging van de rechten van verdediging, dat een algemeen beginsel van Unierecht is.

46 Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden (zie met name arrest M., EU:C:2012:744, punt 87 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

47 Volgens de rechtspraak van het Hof heeft de regel dat aan de adressaat van een bezwarend besluit de gelegenheid moet worden gegeven om zijn opmerkingen kenbaar te maken voordat dit besluit wordt genomen, tot doel de bevoegde autoriteit in staat te stellen naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in staat te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten (zie in die zin arrest Sopropé, EU:C:2008:746, punt 49).

48 Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (zie arresten Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punt 14, en Sopropé, EU:C:2008:746, punt 50). De verplichting om een besluit op voldoende specifieke en concrete wijze te motiveren zodat betrokkene in staat is te begrijpen waarom zijn verzoek is geweigerd, vormt dus het uitvloeisel van het beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging (arrest M., EU:C:2012:744, punt 88).

49 Volgens de rechtspraak van het Hof moet het recht om te worden gehoord, worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (zie arresten Sopropé, EU:C:2008:746, punt 38; M., EU:C:2012:744, punt 86, en G. en R., EU:C:2013:533, punt 32).

50 De verplichting tot eerbiediging van de rechten van de verdediging van de adressaten van besluiten die hun belangen aanmerkelijk raken, rust op de administratieve overheden van de lidstaten wanneer zij maatregelen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen (arrest G. en R., EU:C:2013:533, punt 35).

Uw Raad heeft gesteld in een arrest n°128.856 van 5 september 2014:

« 3.3.2.3. Het hoorrecht, zoals neergelegd in artikel 41 van het Handvest dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt, verzekert het recht van eenieder te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen. De Raad wijst er op dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie het hoorrecht een algemeen beginsel van Unierecht vormt (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 81-82).

Het hoorrecht maakt tevens deel uit van de grondrechten die bestanddeel zijn van de rechtsorde van de Unie en die verankerd zijn in het Handvest.

Dit hoorrecht dient niet enkel door de instellingen van de Unie te worden erkend, maar aangezien het een algemeen beginsel van het Unierecht betreft, ook door de overheidsinstanties van alle lidstaten wanneer zij beslissingen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen, zelfs al schrijft de toepasselijke regelgeving een dergelijke formaliteit niet expliciet voor (Zie artikel 51 van het Handvest en de toelichtingen bij het Handvest van de grondrechten Pb.C. 14 december 2007, afl. 303; Zie ook HvJ, 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, ro. 38 en HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 86.)

Het hoorrecht kent een algemene toepassing. Het Hof heeft steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie. Vaste rechtspraak van het Hof stelt dan ook dat dit hoorrecht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden, d.i. een besluit dat de belangen van de betrokken persoon ongunstig kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 85 en de daar aangehaalde rechtspraak).

In casu wordt aan de verzoeker een bevel om het grondgebied te verlaten opgelegd, in toepassing van artikel 7 van vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt een gedeeltelijke omzetting van artikel 6 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (Pb.L. 24 december 2008, afl. 348, 98 e.v.) (Parl.St. Kamer, 2011-2012, nr 53K1825/001, 23).

In de huidige stand van de procedure lijkt niet te kunnen worden uitgesloten dat dit bevel om het grondgebied te verlaten als een bezwarend besluit moet worden aangemerkt dat de belangen van de betrokken vreemdeling ongunstig kan beïnvloeden.

Het hoorrecht zoals gewaarborgd door artikel 41 van het Handvest lijkt in casu derhalve van toepassing.

(...)

In dit verband dient tevens te worden gewezen op het bepaalde in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, waarin uitdrukkelijk is voorzien dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Deze bepaling vormt overigens de omzetting van artikel 5 van de terugkeerrichtlijn en lijkt een individueel onderzoek noodzakelijk te maken.

Opdat de verplichting tot het voeren van een individueel onderzoek in het kader van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, als omzetting van artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG, een nuttig effect kent, dient de betrokken vreemdeling in staat te worden gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure waarbij een bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgeleverd, aangezien in de huidige stand van de procedure niet kan worden uitgesloten dat een dergelijk besluit de belangen van een vreemdeling aanmerkelijk ongunstig kan beïnvloeden.

(...)

Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, dient de Raad in casu aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval na te gaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanig wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat verzoeker in casu specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten hadden kunnen beïnvloeden (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 40). (...)

Het niet horen van verzoeker heeft, gelet op alle feitelijke en juridische omstandigheden van het geval, in casu dan ook daadwerkelijk de verzoeker de mogelijkheid ontnomen om zich zodanig te verweren dat deze besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten een andere afloop had kunnen hebben.

Een schending van artikel 41 van het Handvest van de Grondrechten van de Unie en een mogelijke schending van artikel 8 van het EVRM worden op het eerste gezicht aannemelijk gemaakt. De middelen zijn in de besproken mate ernstig. »

Uw Raad heeft ook beoordeeld in een arrest nr 194.856 van 10 november 2017 betreffende de hoorplicht:

« Het recht om te worden gehoord, maakt integraal deel uit van de eerbiediging van de rechten van verdediging, dat een algemeen beginsel van Unierecht is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., § 81; HvJ 5 november 2014, C-166/13, Mukarubega, § 45), en waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden (zie HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., § 87 en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft de regel dat aan de adressaat van een bezwarend besluit de gelegenheid moet worden gegeven om zijn opmerkingen kenbaar te maken voordat dit besluit wordt genomen, tot doel de bevoegde autoriteit in staat te stellen naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in staat te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, § 49 en HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 37).

Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (HvJ 18 december 2008, C-349/07,

Sopropé, § 50). De verplichting tot eerbiediging van de rechten van verweer van de adressaten van besluiten die hun belangen aanmerkelijk raken, rust aldus in beginsel op de overheden van de lidstaten wanneer zij maatregelen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen (HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 40).

In casu wordt aan de verzoekster een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies) opgelegd, in toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling is een gedeeltelijke omzetting van artikel 6 van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: Terugkeerrichtlijn) (Pb.L. 24 december 2008, afl. 348, 98 e.v.) (Parl.St. Kamer, 2011-12, nr. 53K1825/001, 23). Door het nemen van het bestreden bevel, zijnde een terugkeerbesluit, wordt derhalve uitvoering gegeven aan het Unierecht. Bovendien staat het buiten twijfel dat de eerste bestreden beslissing een bezwarend besluit betreft dat de belangen van de betrokken vreemdeling ongunstig kan beïnvloeden. Het hoorrecht, als algemeen beginsel van Unierecht, is in casu dus van toepassing.

Noch de voorwaarden waaronder het hoorrecht van vreemdelingen met betrekking tot het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering moet worden gewaarborgd, noch de gevolgen van een schending van dit hoorrecht zijn door het Unierecht, met name de Terugkeerrichtlijn, vastgesteld.

Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie worden bijgevolg deze voorwaarden en deze gevolgen door het nationale recht bepaald, in overeenstemming met het gelijkwaardigheidsbeginsel en het effectiviteitsbeginsel. Deze procedurele autonomie voor Lidstaten betekent echter niet dat de wijze van uitoefening ervan niet met het Unierecht in overeenstemming hoeft te zijn en met name afbreuk mag doen aan het nuttig effect van de betrokken richtlijn, in casu de Terugkeerrichtlijn (zie HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., §§ 35-36).

[...]

In artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet is uitdrukkelijk voorzien dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister, c.q. de staatssecretaris, of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet weerspiegelt in deze zin hogere rechtsnormen, zoals deze onder meer voortvloeien uit artikel 8 van het EVRM. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet vormt tenslotte de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn en lijkt een individueel onderzoek noodzakelijk te maken.

Opdat de verplichting tot het voeren van een individueel onderzoek in het kader van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet, als omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn, een nuttig effect kent, dient de betrokken vreemdeling in staat te worden gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure waarbij een bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgeleverd, aangezien anders niet kan worden uitgesloten dat een dergelijk besluit de belangen van een vreemdeling aanmerkelijk ongunstig kan beïnvloeden. »

In casu, werd de verzoeker niet in de gelegenheid gesteld om zijn aanmerkingen te geven betreffende het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten, evenals de motieven ervan, terwijl:

- hij Afghanistan verliet toen hij 14 jaar oud was ;*
- hij in België arriveerde toen hij 15, bijna 16, jaar oud was en dus gedurende zijn puberteit, een belangrijke en bijzondere fase in de ontwikkeling van een jongere (de bottest die werd uitgevoerd was illegaal) ;*
- hij al bijna twee jaren op het Belgische grondgebied verblijft waar hij zich goed geïntegreerd is ;*
- hij in België werkte ;*
- hij medische en psychologische kwetsbaar is en behandelingen volgt ;*
- ...*

Door verzoeker niet te horen terwijl er in de onderhavige zaak bijzondere omstandigheden zijn waarmee de verwerende partij rekening had moeten houden, schendt zij dus het hoorrecht zoals beschermd door de hierboven vermelde bepalingen en de verdedigingsrechten, alsook haar zorgvuldigheidsplicht.

4.2.3. Derde onderdeel: Schending van het artikel 3 EVRM

De bestreden beslissing luidt als volgt:

« Betrokkene diende een verzoek om internationale bescherming in, het CGVS weigerde hem de vluchtelingenstatus toe te kennen en de subsidiaire bescherming te verlenen.

Het CGVS merkt op dat, hoewel niet wordt betwist dat de algemene situatie en de levensomstandigheden in Afghanistan voor een deel van de bevolking slecht kunnen zijn, een algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied valt van art 48/4 §2, b van de Vreemdelingenwet. Op basis van de thans beschikbare informatie is het CGVS van mening dat niet kan worden gezegd dat de precaire sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van het gedrag van de in artikel 48/5 bedoelde actoren, en nog minder van een opzettelijk handelen of nalaten. Zij is veeleer het resultaat van een ingewikkeld samenspel van verschillende elementen en economische factoren. Vandaar ook de weigering om de betrokkene subsidiaire bescherming te verlenen.

Wat het onderzoek van het risico van een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor de betrokkene in geval van terugkeer naar Afghanistan betreft, moet rekening worden gehouden met de slechte sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan. Volgens de geraadpleegde informatie ("Country of Origin Information Report: Afghanistan – Country Focus", EASO, januari 2022) heeft bijvoorbeeld een langdurige droogte vóór de machtsovername door de Taliban geleid tot voedselonzeekerheid en ondervoeding in zowel plattelandsgebieden als stedelijke centra. Deze voedselonzeekerheid wordt nog verergerd door een sterke achteruitgang van de Afghaanse economie, die gekenmerkt wordt door hyperinflatie, kastekorten en toegenomen werkloosheid als gevolg van de tijdelijke onderbreking van de internationale hulp, de financiële sancties en de ontwrichting van de handel en het banksysteem na de machtsovername door de Taliban. De druk op de arbeidsmarkt is verder toegenomen door een verplaatsing van mensen van het platteland naar stedelijke centra, regionale provincies en Kabul.

Hoewel dus moet worden vastgesteld dat de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een dergelijke situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM valt.

Wanneer, zoals in het onderhavige geval, een sociaaleconomische of humanitaire situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer, is het EHRM immers van oordeel dat verwijdering naar een dergelijk land slechts in zeer uitzonderlijke gevallen een schending van artikel 3 EVRM inhoudt, namelijk wanneer er dwingende humanitaire redenen zijn die een verwijdering in de weg staan (EHRM, 27 mei 2008, nr. 26565/05, N v. Verenigd Koninkrijk, §§42-45; EHRM, 29 januari 2013, nr. 60367/10, SHH tegen Verenigd Koninkrijk, §75 en 92).

Er dient opgemerkt te worden dat de individuele omstandigheden van de betrokkene geen beletsel lijken te vormen voor zijn verwijdering. Betrokkene is namelijk een jonge man die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is en naar school is gegaan in Afghanistan, blijk heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

Concluderend kan worden gesteld dat er voor verzoeker geen sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de relevante rechtspraak (N. v het Verenigd Koninkrijk, hierboven geciteerd). »

4.2.3.1. Toepassing van artikel 3 EVRM aan situaties van hongersnood

Het EHRM heeft al verschillende keren geoordeeld dat een socio-economische behandeling of een zeer alarmerende humanitaire situatie kan beantwoorden aan een vernederende en onmenselijke behandeling.

Aldus heeft het Hof geoordeeld dat de socio-economische situatie waarin de Cypriotisch- Griekse bevolking zich bevindt in Noord-Cyprus of deze van de Roma in Roemenië de graad van hardheid bereikt die vereist wordt door artikel 3 van het EVRM. In deze twee gevallen werden de vastgestelde leefomstandigheden verbonden aan een discriminerende behandeling van een zeer specifieke bevolkingsgroep , en als gevolg van een optreden van de overheden.

In een situatie waarin een staat onverschillig blijft ten aanzien van een situatie van armoede, heeft het Hof geoordeeld dat het mogelijk is dat er een schending is van het artikel 3 van het EVRM op voorwaarde dat de behandeling die een gevolg is van deze onverschilligheid een zekere graad van ernst of hardheid bereikt.

Het Hof heeft een positieve verplichting erkend in hoofde van de lidstaten om onmenselijke en vernederende behandelingen te verhinderen die zouden resulteren uit socio-economische situaties, hoewel socio-economische rechten niet rechtstreeks gegarandeerd worden door het EVRM. Indien in de zaak in kwestie, Pancenکو t. Letland, zij niet heeft geoordeeld dat de situatie het niveau van hardheid bereikte vereist door artikel 3 van het EVRM, het wel zo is dat zij het beginsel erkend op voorwaarde dat de graad van ernst wordt bereikt.

Het is in de zaak MSS t. Griekenland en België dat het Hof dit beginsel echt heeft toegepast door te oordelen dat de situatie waarin de asielzoekers zich in Griekenland bevinden dermate ernstig was dat zij niet konden voldoen aan hun meest elementaire behoeften en dat zij leefden in de permanente vrees om geweld of diefstal te ondergaan, zonder enige perspectief van hun verbetering van hun situatie.

Het hof preciseert eveneens dat het feit dat een grote hoeveelheid van personen is gevisieerd door de specifieke behandeling geen obstakel is voor de toepassing van artikel 3 EVRM, zolang het risico voldoende concreet en waarschijnlijk is.

In dat arrest veroordeelt het Hof Griekenland niet enkel voor schending van het Verdrag betreffende de asielzoekers op haar grondgebied, maar eveneens België voor het terugsturen van een asielzoeker naar Griekenland.

Het gaat om de positieve verplichting van de lidstaten om geen terug te sturen naar een land waar zij een ernstig risico op schending van het Verdrag loopt, herhaalt vervolgens door het Hof in het arrest Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk.

Om te voldoen aan de verplichtingen in toepassing van artikel 3 van het EVRM, moet een lidstaat onderzoeken wat het risico op schending van het artikel 3 EVRM is in het land van herkomst.

Dat in het arrest SHH t. Verenigd Koninkrijk, het Hof preciseert dat het er niet om gaat om het Verdrag op te leggen aan Staten die geen lidstaten zijn, maar enkel om te verbieden aan een Staat, die wel lidstaat is om een persoon terug te sturen die zich onder zijn controle bevindt naar een Staat waar deze persoon een behandeling riskeert die in strijd is met artikel 3 van het EVRM.

Volgens M. Maes aanvaardt het Hof stillaan het idee van de toepassing van artikel 3 EVRM op een terugsturen naar een land waar de socio-economische omstandigheden en de humanitaire omstandigheden problematisch zijn, terwijl het Hof hier eerst weigerachtig tegenover stond, maar door twee situatie te onderscheiden.

De eerste is deze waarin de socio-economische of humanitaire situatie noch rechtstreeks noch onrechtstreeks is veroorzaakt door de overheden van het land van terugkeer. In dat geval oordeelt het Hof dat een verwijdering naar een dergelijk land geen schending uitmaakt van artikel 3 EVRM tenzij er dwingende humanitaire motieven zijn. Het Hof past dus het onderzoek van ernst en hardheid toe zoals omschreven in het arrest N. t. Verenigd Koninkrijk.

Indien echter de overheden van het land van terugkeer of andere niet statelijke actoren een verantwoordelijkheid hebben in de situatie van het land, of deze verantwoordelijkheid rechtstreeks of onrechtstreeks is, dan aanvaardt het Hof om bepaalde leefomstandigheden te beschouwen als een onmenselijke en vernederende behandeling en zal zij het beginsel van non-refoulement toe te passen in toepassing van het artikel 3 van het EVRM. Het is dus het 16 onderzoek van ernst en hardheid van het arrest MMS t. Griekenland en België dat zal worden toegepast.

De pertinentie van dit onderscheid en de toepassing ervan in de praktijk is echter niet makkelijk omwille van de moeilijkheid om een grens te trekken tussen de twee hypothesen, namelijk in de context van klimaatcrisisen ¹⁷ die waarschijnlijk een belangrijke rol zullen spelen in de bescherming van grondrechten in de komende decennia.

In het arrest Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk, die de situatie van humanitaire crisis betrof die Somalië trof, leek het Hof op ruime wijze de verantwoordelijkheid van de staatsactoren en niet staatsactoren te interpreteren. Zij oordeelden namelijk dat het feit dat de droogte heeft toegedragen tot de humanitaire crisis niet voldoende is om de rechtstreekse of onrechtstreekse verantwoordelijkheid van de partijen in het conflict uit te sluiten.

Zij benadrukt namelijk het feit dat de terroristische groep Al Shabaab, die de controle heeft genomen over een deel van Somalië de toegang weigerde tot humanitaire organisaties waardoor de leefomstandigheden van de bevolking onder diens controle nog verslechterde.

Gelet op de verantwoordelijkheid van de actoren heeft het Hof geoordeeld dat het gepast was om de redenering toe te passen in de zaak MSS eerder dan deze in de zaak N. t. Verenigd Koninkrijk en om de mogelijkheid van de verzoekers te analyseren om te kunnen voorzien aan hun basisbehoeften, alsook het perspectief van een verbetering op korte termijn. Zij besloot dus tot een schending van artikel 3 EVRM en onderstreepte het feit dat de helft van de bevolking afhankelijk was van humanitaire hulp om zich te voeden en dat deze humanitaire hulp was afgeschaft voor verschillende regio's. De humanitaire crisis impacteerde een kwart van de Somalische bevolking en dit riskeerde op te lopen tot 1/3 van de inwoners.

Het Hof heeft dus expliciet gezegd dat de drempel van hardheid of ernst die vereist is voor de toepassing van artikel 3 van het EVRM minder hoog is wanneer de humanitaire crisis die woedt in een land het gevolg is, zelfs gedeeltelijk, rechtstreeks of onrechtstreeks, van een conflict.

Enkele maanden later heeft het Hof zich uitgesproken in een zaak Hussein t. Zweden over de leefomstandigheden in Afghanistan, ook gekarakteriseerd door een gewapend conflict. Het Hof heeft in dit arrest een zeer verschillende redenering toegepast en zeer vaag, door te oordelen dat ondanks het feit dat socio-economische en humanitaire overwegingen essentieel zijn in de gedwongen terugkeer naar een specifieke regio in het land van herkomst, dat deze overwegingen niet noodzakelijk een impact hebben op het risico van schending van artikel 3 van het EVRM in die regio's.

Een verklaring van dit standpunt dat op eerste zicht tegenstrijdig lijkt kan worden gevonden in het arrest dat later werd uitgesproken, in de zaak SHH t. Verenigd Koninkrijk, waarin het Hof uitlegt dat de situatie in Afghanistan niet vergelijkbaar is met deze in Somalië. Het Hof legt uit dat indien de humanitaire crisis in Afghanistan eveneens het gevolg is van een aan de gang zijnde conflict, de staatsstructuren nog steeds bestaan in Afghanistan en zij legde de nadruk op het feit dat de hoofdstad, Kabul, onder controle van de regering en niet onder controle van islam rebellen zoals dit het geval was in Mogadishu en in het centrum van Somalië en zij onderstreepte tot slot de belangrijke aanwezigheid van humanitaire hulp in Afghanistan. Het Hof verwijst eveneens naar de stappen die worden ondernomen door de Afghaanse autoriteiten om te proberen de bevolking te beschermen, zelfs indien de verwezenlijkingen in de praktijk onvoldoende blijken te zijn.

Het Hof komt dus niet terug op de rechtspraak ontwikkelt in de zaak Sufi en Elmi maar oordeelt dat de situatie in Afghanistan in 2013 gevoelig anders is.

Enkele maanden na de val van de Afghaanse regering echter moet worden vastgesteld dat de situatie in Afghanistan met de wijd verspreide hongersnood op verschillende vlakken lijkt op de situatie die heerste in Somalië in 2011 en dat ook deze elementen aanwezig zijn waarop het Hof zich baseerde om een vooral gemeende situatie te erkennen van schending van artikel 3 van het EVRM die actueel ook aanwezig zijn in Afghanistan.

4.2.3.2. Humanitaire situatie en hongersnood in Afghanistan

Afghanistan bevindt zich momenteel in een situatie van hongersnood zonder voorgaande.

In een communiqué van 11 januari 2022 heeft de VN opgeroepen om Afghanistan ter hulp te komen. De helft van de bevolking - ongeveer 23 miljoen personen - bevinden zich in een situatie van voedselonveiligheid en hebben niet voldoende voedsel om te verbruiken, waaronder 8.7 miljoen die riskeren te sterven van de honger. Een peiling uitgevoerd door het Wereld voedselprogramma bevestigt dat 2% van de Afghaanse bevolking zou sterven van de honger. Eén kind op twee van minder dan vijf jaar lijdt aan ondervoeding en riskeert te sterven op ieder moment wanneer er geen bijkomende hulp wordt geleverd. Het WVP heeft gesignaleerd dat de winter zijn hoogtepunt heeft bereikt in Afghanistan en dat dit de crisis nog verergert.

Volgens het WVP bevindt het land zich aan de rand van een economische instorting. Het agentschap preciseert dat de acute ondervoeding de hoogdringendheid drempelwaarden overschrijdt in 25 van de 34 provincies en dat de situatie nog verslechtert.

Deze humanitaire crisis is alleen verergert de laatste jaren: het aantal personen die nood hebben aan vitale humanitaire hulp is bijna verviervoudigd in drie jaar tijd. Afghanistan telt het grootste aantal personen in dringende voedselonveiligheid en dit aantal stijgt alleen maar zienderogen sinds een jaar.

De Afghaanse bevolking die de oorlog heeft gekend sinds ongeveer 40 jaar, wordt geconfronteerd met een situatie van armoede en economische achteruitgang die exponentieel is.

4.2.3.3. Verantwoordelijkheid van de actoren in de humanitaire crisis in Afghanistan

De huidige humanitaire crisis in Afghanistan is voor een deel te wijten aan de droogte, maar deze droogte heeft politieke oorzaken, enerzijds, en, de ernst van de huidige crisis wordt verklaard anderzijds door de verantwoordelijkheid van bepaalde actoren.

Afghanistan is een land waarvan de geografie zich niet erg leent tot de landbouw, omdat 12% van het land wordt beschouwd als cultiveerbaar en zeer afhankelijk van complexe bewateringssystemen. De episodes van oorlog en invasies die Afghanistan heeft gekend de laatste tientallen jaren hebben de voedselonafhankelijkheid van het land enorm in gevaar gebracht. Aldus, gedurende de bezetting door de Sovjets, heeft de bezetter geprofiteerd van de vernietiging van de landbouwinstallaties (met name de vernietiging van de irrigatiestructuren, maar ook van de wegen die het transport moeten mogelijk maken) om de bevolking te verarmen ten voordele van de bezetters.

De constante geweldcontext die Afghanistan heeft gekend de laatste tientallen jaren heeft ook de vlucht tot gevolg gehad van een groot gedeelte van de bevolking die leeft van de landbouw naar de steden, die als veiliger worden beschouwd en waar de vluchtelingen zich en masse hebben verzameld, waardoor de mogelijkheid van het land om voedselproducten te produceren is verminderd. De velden die op die wijze werden achter gelaten werden massaal omgevormd ten voordele van de papavercultuur, waardoor de papaververbouwers afhankelijk werden van drugshandelaars zodat een groot deel van de landbouw gevangen werd in deze cultuur.

Tussen 2001 en 2021 verdriedubbelden de gronden die werden gebruikt voor het verbouwen van papaver.

De voedselonveiligheid in Afghanistan is dus een probleem dat al lang bestaat.

Sinds verschillende jaren, voor de machtsovername door de Taliban, sloot de Afghaanse regering de ogen voor het afwenden van de internationale hulp ten voordele van de papavercultuur. De corruptie in Afghanistan is endemisch en miljarden aan humanitaire hulp hebben niet geholpen om het land autonoom te maken maar zijn afgewend ten voordele van corrupte rijke Afghanen.

Sinds de val van de regering van Ashraf Ghani, hebben vele landbouwers zich bekeerd tot de papavercultuur die meer opbrengt en wordt getolereerd door de Taliban, waardoor de voedselonveiligheid nog wordt verslechterd. Hoewel de Taliban beloofde om een einde te maken aan de opiumcultuur is het ongeweten of deze maatregel zal worden toegepast in de praktijk en het is duidelijk dat geen stappen zijn ondernomen om deze opiumcultuur te bestrijden.

Maar vooral is het zo dat sinds de machtsovername door de Taliban er een einde is gemaakt aan de internationale hulp die aan vele Afghanen toe liet om te overleven.

De VS hebben ongeveer 10 miljard dollar aan reserves van de Afghaanse Centrale Bank bevroren en de Wereldbank en het IMF hebben hun steun opgeschort. De vroegere donorlanden willen niet meer handel drijven met de regering die geïnstalleerd is door de Taliban die door geen enkel land is erkend en de Taliban weigert toegevingen te doen op verschillende domeinen, met name op het vlak van burgerrechten en zeer specifiek op het domein van de vrouwenrechten waardoor de situatie zou kunnen worden gedeblokkeerd.

Momenteel is Afghanistan niet in staat om het hoofd te bieden aan de droogte en is er een afwezigheid van structuur om de afwezigheid van hulp te compenseren, maar ook omwille van de directe gevolgen van de weigering door de Taliban om hun internationale verplichtingen te aanvaarden, namelijk de opschorting van de internationale financiële steun, de schorsing van de wisselreserves van het land en het einde van de humanitaire hulp.

In die context persen de Taliban geld en voedsel af van gemeenschappen en dwingen zij dorpsbewoners om hen te voeden.

De politiek van de Taliban ontnemt het merendeel van de vrouwen van hun werk die bestemd was om te voorzien in de basisbehoeften van een gezin en soms de enige bron van inkomsten uitmaakte.

De vrouwen die nog toegelaten zijn om te werken (gezondheidszorgen, school) krijgen dikwijls hun loon niet uitbetaald omwille van de financiële crisis, maar dit wordt ook uitgelegd door het feit dat deze sectoren werden gefinancierd door buitenlandse donors waarvan de steun is onderbroken.

De combinatie van deze elementen leidt tot de huidige hongersnood.

4.2.3.4. Conclusie

Uw Raad (volle rechtsmacht) heeft in zijn arrest n°282.434 van 07.02.2023 tot afwijzing van verzoekers verzoek om internationale bescherming beoordeeld:

« Bij gebrek aan een actor in de zin van artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet en een element van opzettelijkheid, blijkt dat in casu geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet en dat de huidige preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan dan ook geen aanleiding geeft tot het toekennen van internationale bescherming. Het risico voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan terecht te komen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting, valt in deze stand van zaken dan ook niet onder het toepassingsgebied van voormelde wetbepaling.

Dit neemt niet weg dat een terugkeer van verzoeker naar Afghanistan omwille van de huidige preciaire socio-economische en humanitaire situatie aldaar nog steeds aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 van het EVRM.

Hoewel zulke mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM in casu buiten de eigenheid van het huidige Belgische asielrecht valt, waar de artikelen 48/3 en 48/4 van Vreemdelingenwet duidelijk omschreven voorwaarden voorzien voor de erkenning als vluchteling dan wel de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus, moet de mogelijke schending van voormeld verdragsartikel alleszins grondig worden onderzocht bij de afgifte van het bevel om het grondgebied te verlaten (RvS 28 september 2017, nr. 239.259; RvS 8 februari 2018, nr. 240.691; RvS 29 mei 2018, nrs. 241.623 en 241.625; RvS 28 mei 2021, nr. 250.723). »

Gelet op de zeer preciaire situatie in het land die de grootste voorzichtigheid vereist en de rechtspraak van Uw Raad, moet er worden besloten dat de bestreden beslissing, die slechts naar een COI-Focus van januari 2022 verwijst, een uiterste beperkte analyse van de situatie doet en bijgevolg geen grondige analyse van de situatie in Afghanistan voert, in strijd met de zorgvuldigheidsplicht van verwerende partij.

Bovendien zoals het blijkt uit de bovenstaande zijn de Taliban onrechtstreeks verantwoordelijk voor de huidige dramatische humanitaire situatie die nu in het land bestaat.

Het is dus onterecht dat de verwerende partij motiveert dat « de situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer », waardoor de bestreden beslissing niet adequate wordt gemotiveerd.

In het arrest Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk, heeft het Europees Hof expliciet gezegd dat de drempel van hardheid of ernst die vereist is voor de toepassing van artikel 3 van het EVRM minder hoog is wanneer de humanitaire crisis die woedt in een land het gevolg is, zelfs gedeeltelijk, rechtstreeks of onrechtstreeks, van een conflict.

Gelet op de humanitaire situatie in Afghanistan die dramatisch is en die gedeeltelijk het gevolg is van het desastreuze socio-economisch beleid van de Taliban, moet er worden besloten dat een terugkeer naar een schending van artikel 3 EVRM zou leiden.

Verzoeker bijgevolg hoeft geen individuele elementen naar voren te brengen.

Bovendien werd verzoeker niet gehoord terwijl hij zijn psychologisch toestand zou hebben kunnen laten gelden (wij verwijzen in dit verband naar grief 1 en het recht om te worden gehoord die opnieuw hier wordt geschonden).

Er bestaat dus wel individuele elementen in het hoofd van verzoeker die een beletsel vormen voor zijn verwijdering.

Het bevel om het grondgebied te verlaten is illegaal maar ook volledig onuitvoerbaar.

De OIM kan geen vrijwillige terugkeer organiseren (<https://afghanistan.iom.int/assisted-voluntaryreturn-and-reintegration>: « Please note that due to the current situation in Afghanistan, certain services have been temporarily put on hold. »).

De FOD Buitenlandse Zaken raadt elke reis naar Afghanistan sterk af wegens het ernstige veiligheidsrisico.

Vluchten naar Afghanistan zijn zeldzaam en onbetaalbaar.

Indien het verzoek van eiser om internationale bescherming werd afgewezen, blijft het een feit dat bij de huidige stand van zaken geen verwijderingsmaatregel tegen Afghanistan kan worden uitgevaardigd.

Niet alleen zou een dergelijke verwijdering, gelet op de humanitaire en veiligheidssituatie in Afghanistan, een reëel risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling inhouden, maar het is ook in de praktijk onmogelijk: verzoeker heeft geen reisdocument waarmee hij het grondgebied kan verlaten. Hij heeft nooit een paspoort gehad, kan er geen aanvragen en kan geen reisdocument verkrijgen.

Voor het overige, blijkt uit het laatste EASO-rapport van januari 2023 (<https://euaa.europa.eu/publications/country-guidance-afghanistan-january-2023>) dat mensen die in Europa zijn geweest een verhoogd risico lopen om als verwesterd en afwijkend van de Afghaanse sociale en culturele normen te worden beschouwd, en bijgevolg het risico op misbruik lopen.

De bestreden beslissing bijgevolg is niet adequate gemotiveerd, in strijd met artikel 62 van de Vreemdelingenwet en de zorgvuldigheidsplicht van verwerende partij.

Het is dus duidelijk dat verwijdering van verzoeker naar Afghanistan niet alleen onmogelijk is, maar ook in strijd is met artikel 3 EVRM en met het principe van non-refoulement.

Bestreden beslissing schendt evenals het artikel 3 EVRM door het feit dat zij de eiser verplicht om terug te keren naar Afghanistan terwijl hij lijdt aan psychologische stoornissen, waarvoor hij in België behandeld is (stukken 4-8)."

2.2.1. In een eerste concreet middelonderdeel betoogt verzoeker dat onvoldoende rekening werd gehouden met zijn bijzondere psychische kwetsbaarheid. De bestreden beslissing hield enkel rekening met een psychologisch attest en een medisch attest (neergelegd in het kader van de vorige procedure bij de RVV), terwijl de verwerende partij in het bezit was van een reeks andere documenten betreffende de toestand van verzoeker, waaronder een individueel begeleidingsplan, een medisch attest van dr. G.H. d.d. 26 oktober 2022, een sociaal verslag van 25 oktober 2022, een verzoek om psychologische behandeling bij *Espace Santé*, en een psychologisch attest van 30 maart 2023. Verzoeker acht ook niet redelijk dat de problematiek inzake zijn mentale gezondheid wordt afgewezen louter om de reden dat het werd opgesteld door een psycholoog en niet door een arts. Er werd uitgebreid gedocumenteerd dat verzoeker in een ernstige staat van depressie verkeert. Verzoeker betoogt dat de geestelijke gezondheid wel degelijk deel uitmaakt van de gezondheidstoestand zoals bedoeld in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet. Verzoeker klaagt ook aan dat in de bestreden beslissing enkel werd nagegaan of verzoeker in de onmogelijkheid is om te reizen, terwijl hij ook in Afghanistan zelf een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling die onverenigbaar is met artikel 3 van het EVRM. Hij wijst er op dat Afghanistan zich sinds 2021 in een diepe humanitaire crisis bevindt en dat verzoeker een bijzondere psychische kwetsbaarheid heeft. Medische zorg is actueel niet toegankelijk in Afghanistan en geestelijke gezondheidszorg is onbestaande.

De Raad merkt op dat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet door verzoeker wordt aangevoerd in het licht van artikel 3 van het EVRM.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat uit de motieven van de beslissing blijkt dat het voorgelegde attest wel degelijk werd beoordeeld. Waar verzoeker aanvoert dat het feit dat het attest werd opgesteld door een psycholoog niet betekent dat er geen sprake zou zijn van een medische problematiek, merkt de Raad op dat het motief dat het attest opgesteld door een psycholoog en niet kan worden gelijkgesteld aan een medisch attest en dit geen medische diagnose inhoudt, niet onzorgvuldig is of kennelijk onredelijk. De Raad merkt in dit verband op dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft gesteld dat artikel 3 van het EVRM geschonden wordt indien de betrokkene, bij terugkeer, blootgesteld zou worden aan een reëel risico op een ernstige, snelle en onomkeerbare daling van zijn gezondheidstoestand die voor een intens lijden zou zorgen of op een significante daling van zijn levensverwachting, indien hij geen adequate behandeling, of géén toegang tot deze behandeling in zijn herkomstland zou krijgen (EHRM, 13 december 2016, *Paposhvili t. België*, nr. 41738/10, § 183). Uit de lezing van de psychologische attesten en het medisch attest blijkt niet dat de verwerende partij voorbij is gegaan aan elementen die op een dergelijk risico wijzen. Er wordt gewezen op angst- en depressieve stoornissen en dat dit leidt tot geheugenproblemen, slapeloosheid en regelmatige angstaanvallen. Deze beschrijving laat echter nog niet toe te besluiten dat verzoekers geestestoestand van die aard is dat die aanleiding kan geven tot een ernstige, snelle en onomkeerbare daling van zijn gezondheidstoestand die voor een intens lijden zou zorgen of op een significante daling van zijn levensverwachting indien hij geen toegang zou krijgen tot een behandeling.

Dit blijkt ook uit het arrest nr. 284 434 van 7 februari 2023 waarin de Raad in verband met verzoekers psychologische problemen het volgende vaststelde:

“Verzoeker stelt vervolgens psychologisch kwetsbaar te zijn omdat hij lijdt aan ernstige angst- en depressieve stoornissen, wat hij staaft aan de hand van een medisch attest van 26/10/2022 (stuk 2 bij verzoekschrift). Hij voegt toe dat zijn raadvrouw hiervan niet eerder op de hoogte werd gesteld, maar dat die kwetsbaarheid teruggaat tot zijn aankomst in België, wat volgens hem blijkt uit het individueel begeleidingsplan dat werd opgesteld binnen het observatie- en oriëntatiecentrum (stuk 3 bij verzoekschrift). Hij legt uit dat er geen psychologische behandeling werd opgestart in het centrum omdat hij er zelden is nu hij het centrum vaak verlaat om interactie met andere Afghanen te vermijden. Hij zou een actief leven hebben buiten het opvangcentrum en lijden onder de dualiteit tussen de traditionele opleiding die hij kreeg en zijn huidige levensstijl. Een verzoek om psychologische behandeling werd onlangs ingediend. Deze psychologische pathologie resulteert in geheugenproblemen, slapeloosheid en regelmatige angstaanvallen, tegenstrijdige betogen en moeilijkheden om de feiten op een samenhangende manier weer te geven. Hij besluit stellende dat zijn kennis en geheugen aangetast kunnen zijn door zijn jonge leeftijd ten tijde van de gebeurtenissen en zijn psychische problemen.

(...)

4.3.4. Door in zijn verzoekschrift plots melding te maken van het feit dat hij bijzonder kwetsbaar is en hij hierbij uiteenzet dat hij lijdt aan ernstige angst- en depressieve stoornissen, dat hij onlangs een verzoek om psychologische behandeling heeft ingediend en dat zijn psychologische pathologie resulteert in geheugenproblemen, slapeloosheid, regelmatige angstaanvallen, tegenstrijdige betogen en moeilijkheden om de feiten op een samenhangende manier weer te geven, oordeelt de Raad dat verzoeker niet kan worden gevolgd waar hij meent dat zijn cognitief vermogen dermate zou zijn aangetast zodat hij niet in staat was deel te nemen aan het persoonlijk onderhoud en zijn asielprocedure te doorlopen. Met betrekking tot de bij het verzoekschrift gevoegde stukken stelt de Raad het volgende vast. Uit de brief van de sociaal assistente van 25 oktober 2022 kan enkel worden afgeleid dat verzoeker zich niet goed voelde in het centrum, er bijna niet aanwezig was en uiteindelijk toch beroep wilde doen hun hulp (stuk 5 bij het verzoekschrift). Het begeleidingsplan opgesteld door Fedasil (stuk 3 bij het verzoekschrift) alsook het verzoek om psychologisch opgevolgd te worden (stuk 6 bij het verzoekschrift) maken, naast verzoekers ongerustheid over de resultaten van de medische test en een beschrijving van zijn vluchtmotieven ook nog melding van een psychologische fragiliteit en van de nood aan psychologische opvolging. Hieruit blijkt echter niet dat verzoekers cognitief vermogen zou zijn aangetast en hij niet in staat zou zijn (geweest) om zijn asielprocedure te doorlopen. Verder meent de Raad dat op basis van het verslag van dr. G., dat als stuk 4 gevoegd wordt bij het verzoekschrift en werd opgesteld op 26 oktober 2022, zijnde nadat het persoonlijk onderhoud heeft plaatsgevonden en nadat de thans bestreden beslissing verzoeker ter kennis werd gebracht, niet besloten kan worden dat verzoeker in de onmogelijkheid verkeert om de door hem beleefde gebeurtenissen op een coherente en consistente wijze naar voor te brengen. In het attest wordt weliswaar inzake verzoekers psychische gezondheid vermeld dat hij geheugenproblemen heeft, dat hij lijdt aan slapeloosheid en angstaanvallen heeft en dat hij moeilijkheden heeft om feiten op coherente wijze weer te geven, maar bevat het daarentegen geen enkele informatie over hoe men tot deze diagnose kwam noch over de aard van de geheugenproblemen. Dit attest is bovendien opgesteld door een dokter in de algemene geneeskunde en niet door een ter zake

bevoegd specialist. Het attest toont dan ook niet aan dat het cognitief geheugen van verzoeker dermate is aangetast dat hij niet in staat zou zijn coherente en consistente verklaringen af te leggen en is derhalve niet van aard om de vaststellingen die verder worden besproken en die de geloofwaardigheid van verzoekers beweerdte vervolgingsfeiten ondermijnen in een ander daglicht te stellen.”

De stukken die verzoeker thans voorlegt (een begeleidingstraject dd. 19 juni 2021, een verklaring van huisarts dr. G. van 26 oktober 2022, een verklaring van klinisch psychologe L. gedateerd 30 maart 2022 (en niet 30 maart 2023 zoals verzoeker voorhoudt, een historiek van de tussenkomsten voor verzoeker en een verklaring dat verzoeker op 8 mei 2023 psychologe L. heeft geconsulteerd), bevatten geen aanwijzingen dat verzoeker thans aan een aandoening zou leiden die wel zou leiden tot een situatie zoals door het EHRM omschreven in het arrest “*Paposhvili*”. Verzoeker maakt, gelet op het voorgaande, niet aannemelijk dat op kennelijk onredelijke wijze werd geoordeeld dat de aangevoerde elementen met betrekking tot zijn geestelijke gezondheid niet doen blijken van een uitzonderlijke situatie die bij terugkeer van verzoeker aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 van het EVRM. Het eerste onderdeel is niet gegrond.

2.2.2. In het tweede onderdeel voert verzoeker aan dat hij niet werd gehoord voor het nemen van het bestreden bevel. Hij betoogt dat indien hij was gehoord, hij had kunnen wijzen op het feit dat hij slechts veertien jaar oud was toen hij Afghanistan verliet, vijftien jaar oud was toen hij in België aankwam, dat dit een bijzonder belangrijke leeftijd is in zijn psychologische ontwikkeling, dat hij goed geïntegreerd is en psychologisch kwetsbaar is.

De Raad merkt op dat, zoals verzoeker zelf aangeeft, het niet horen van de betrokkene slechts tot een vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden, indien het horen elementen aan het licht had kunnen brengen die van invloed konden zijn op de totstandkoming van de bestreden beslissing. Daarnaast merkt de Raad op dat uit het arrest “*Mukarubega*” van het Hof van Justitie blijkt dat indien men enige tijd voor het terugkeerbesluit in het kader van een andere beslissing effectief werd gehoord en daadwerkelijk en nuttig voor zijn belangen kon opkomen, de Lidstaat er niet toe gehouden is de persoon in kwestie opnieuw te horen (HvJ 5 november 2014, *Mukarubega*, C-166/13, §§ 67 t.e.m. 70). Waar verzoeker meent dat hij elementen had kunnen voorleggen die de gemachtigde tot een andere beoordeling hadden kunnen overtuigen, kan hij niet worden gevolgd.

Zoals uit de bespreking van het eerste onderdeel is gebleken, werd wel degelijk rekening gehouden met de elementen van psychologische kwetsbaarheid die de verzoeker aanvoert.

Ook in het arrest nr. 284.434 werd reeds een oordeel geveld omtrent verzoekers verklaringen over zijn leeftijd. Zo werd het volgende geoordeeld:

“4.3.3. Vooreerst kan verzoeker niet bijgetreden worden in zijn kritiek aangaande zijn leeftijd en waar hij benadrukt dat hij minderjarig is nu hij werd geboren op 21/05/2005 en dat hij slechts 15 jaar oud was toen hij Afghanistan verliet. De Raad verwijst hiervoor naar de beslissing van de Dienst Voogdij van 7 juni 2021, die in tegenstelling tot wat verzoeker beweert, wel degelijk werd toegevoegd aan het administratief dossier (AD CGVS, map 4 bijkomende informatie). Uit deze beslissing blijkt dat verzoeker op 2 juni 2021 een leeftijd werd toegekend van 20,8 jaar met een standaarddeviatie van 1,7 jaar. Derhalve moet worden vastgesteld dat verzoeker zowel op het moment van aankomst in België als op het moment van het persoonlijk onderhoud, meerderjarig was en meer specifiek, bij aankomst in België minstens de leeftijd had bereikt van 19 jaar oud. Nu hij verklaarde dat hij Afghanistan ongeveer meer dan één jaar voor zijn komst naar België had verlaten (AD CGVS, deel DVZ, Verklaring DVZ 17.08.2021, punt 32; CGVS verhoor van 12/07/2022, p. 8: “Wanneer bent u daar dan vertrokken?(...) “ongeveer drie jaar geleden”), kan ook worden vastgesteld dat hij ongeveer 18 jaar oud was op het moment van zijn vertrek uit zijn herkomstland.

Overeenkomstig het “privilège du préalable” wordt de beslissing van de Dienst Voogdij als administratieve rechtshandeling geacht overeen te stemmen met de wet en uitvoerbaar te zijn zolang zij niet vernietigd of ingetrokken is. De Raad ontwaart geen stukken uit het administratief dossier waaruit zou blijken dat verzoeker tegen voormelde beslissing een beroep zou hebben aangewend bij de Raad van State. In tegendeel, uit de brief van de sociaal assistente (stuk 5 bij het verzoekschrift) blijkt dat de beroepstermijn voor het indienen van een beroep tegen de beslissing van de Dienst Voogdij was verstreken. Ook in zijn verzoekschrift erkent verzoeker dat hij geen beroep heeft ingediend tegen de beslissing van de Dienst Voogdij. Verzoeker kan zijn beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet aanwenden om eveneens het resultaat van de medische test te betwisten aangezien dit niet de door de wet voorziene beroepsprocedure is. Evenmin kan zijn kritiek op de wijze waarop de medische testen in België worden uitgevoerd het voorwerp zijn van huidig beroep. Daarnaast dient opgemerkt dat de Raad uit de notities van het persoonlijk onderhoud geen enkele indicatie ontwaart dat verzoeker niet in staat zou zijn geweest

op de hem gestelde vragen door de protection officer te beantwoorden. Integendeel, verzoekers raadsman verklaarde na afloop van het persoonlijk onderhoud enkel dat hij wenst te herinneren aan het arrest van de Raad van 31 maart 2022 (CGVS verhoor, p. 33). Verzoeker verklaarde zelf bij aanvang van het persoonlijk onderhoud bij het CGVS dat zijn verhoor bij de DVZ goed was verlopen (CGVS verhoor, p. 3). Doorheen de vragen die de protection officer verder stelde, maakte verzoeker evenmin gewag van enige problemen om de gestelde vragen te begrijpen of om antwoorden te formuleren. Ook bij het vaststellen van de bijzonder procedure noden maakte verzoeker geen gewag van eventuele problemen (AD CGVS, map 7, "Vragenlijst bijzondere procedure noden" DVZ 17.08.2021).

De Raad herhaalt dat zoals supra uiteengezet, het loutere verblijf in het buitenland niet volstaat om erkend te worden als vluchteling. Verder dient erop te worden gewezen dat verzoeker geenszins slechts de leeftijd had van 14 jaar zoals hij blijft voorhouden in zijn verzoekschrift. Verzoeker komt niet verder dan een bewering dat hij is verwesterd of als zodanig kan worden beschouwd bij een terugkeer uit het Westen en hij niet meer in staat zal zijn om zich te herkennen in de waarden die door het taliban-regime naar voren worden gedragen, doch laat na deze bewering uit te werken of hiervan enig bewijs bij te brengen. Hij maakt dit geenszins concreet aannemelijk met de loutere verwijzing naar zijn verblijf in België en langdurige reis naar het Westen. Op basis van de elementen waarop de Raad acht kan slaan, moet hierbij nog vastgesteld worden dat verzoeker tot ongeveer zijn 18-jarige leeftijd heeft verbleven in Afghanistan en aldus het grootste deel van zijn vormende jaren zich daar heeft afgespeeld."

Aldus blijkt dat de verzoeker reeds uitvoerig door de asielautoriteiten werd gehoord en dat de aangevoerde elementen van psychologische kwetsbaarheid en zijn leeftijd uitgebreid werden onderzocht. Hierbij werd ook gemotiveerd dat verzoekers verklaringen over zijn minderjarigheid niet aannemelijk waren. Door andermaal op deze elementen te wijzen maakt de verzoeker niet aannemelijk dat, indien hij hier bijkomend over zou zijn gehoord, dit een invloed kon hebben op de totstandkoming van de bestreden beslissing.

Het tweede onderdeel is niet gegrond.

2.2.3. In het derde onderdeel verwijst verzoeker naar de rechtspraak van het EHRM over de toepassing van artikel 3 van het EVRM in situaties van hongersnood. Hij wijst onder meer op het arrest van het EHRM van 28 juni 2011 in de zaak "Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk", nr. 8319/07 en 11449/07 waarin het Hof oordeelde dat er een positieve verplichting is om geen personen terug te sturen naar een land waar zij een ernstig risico op schending van het verdrag lopen, zoals in het geval van een humanitaire crisis in het land van terugkeer. Verzoeker voert aan dat de actuele situatie in Afghanistan sinds de val van de regering in 2021 vergelijkbaar is en dat er sprake is van een situatie van hongersnood waarbij er een verantwoordelijkheid is van de actoren die het grondgebied controleren. Hij wijst op een situatie van dringende voedselonveiligheid die wordt gerapporteerd door gezaghebbende internationale organisaties. Verzoeker betoogt dat de drempel van artikel 3 van het EVRM zoals door het Hof vastgesteld in het arrest "Sufi en Elmi" lager is wanneer de humanitaire crisis zelfs gedeeltelijk, rechtstreeks of onrechtstreeks, het gevolg is van een conflict. Hij wijst er ook op dat het bevel om het grondgebied te verlaten onuitvoerbaar is en dat IOM geen terugkeer kan organiseren.

De bestreden beslissing bevat, zoals verzoeker ook zelf aanhaalt in het middel, een motivering met betrekking tot de socio-economische situatie in Afghanistan en het risico op schending van artikel 3 van het EVRM in dit verband:

"Wat het onderzoek van het risico van een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor de betrokkene in geval van terugkeer naar Afghanistan betreft, moet rekening worden gehouden met de slechte sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan. Volgens de geraadpleegde informatie ("Country of Origin Information Report: Afghanistan - Country Focus", EASO, januari 2022) heeft bijvoorbeeld een langdurige droogte vóór de machtsovername door de Taliban geleid tot voedselonveiligheid en ondervoeding in zowel plattelandsgebieden als stedelijke centra. Deze voedselonveiligheid wordt nog verergerd door een sterke achteruitgang van de Afghaanse economie, die gekenmerkt wordt door hyperinflatie, kastekorten en toegenomen werkloosheid als gevolg van de tijdelijke onderbreking van de internationale hulp, de financiële sancties en de ontwrichting van de handel en het banksysteem na de machtsovername door de Taliban. De druk op de arbeidsmarkt is verder toegenomen door een verplaatsing van mensen van het platteland naar stedelijke centra, regionale provincies en Kabul.

Hoewel dus moet worden vastgesteld dat de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een dergelijke situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM valt.

Wanneer, zoals in het onderhavige geval, een sociaaleconomische of humanitaire situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer, is het EHRM immers van oordeel dat verwijdering naar een dergelijk land slechts in zeer uitzonderlijke gevallen een schending van artikel 3 EVRM inhoudt, namelijk wanneer er dwingende humanitaire redenen zijn die een verwijdering in de weg staan (EHRM, 27 mei 2008, nr. 26565/05, N v. Verenigd Koninkrijk, §§42-45; EHRM, 29 januari 2013, nr. 60367/10, SHH tegen Verenigd Koninkrijk, §75 en 92).

Er dient opgemerkt te worden dat de individuele omstandigheden van de betrokkene geen beletsel lijken te vormen voor zijn verwijdering. Betrokkene is namelijk een jonge man die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is in Afghanistan, blijk heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

Concluderend kan worden gesteld dat er voor verzoeker geen sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de relevante rechtspraak (N. v het Verenigd Koninkrijk, hierboven geciteerd)."

De Raad wijst er op dat *in casu* het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM of van het non-refoulementbeginsel voor verzoeker grotendeels werd onderzocht door de Raad in het voormelde recente arrest nr. 284.434. Uit de bewoordingen van artikel 48/3, § 2, a, artikel 48/4, § 2, b en c van de vreemdelingenwet en artikel 3 van het EVRM kan niet ontkend worden dat het onderzoek dat in het licht van artikel 48/3 en artikel 48/4, § 2, b en c, van de vreemdelingenwet reeds is gebeurd, zeer nauw aansluit bij het onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM. Voor de risico's die wel vallen onder artikel 3 van het EVRM maar buiten de eigenheid van het asielrecht vallen, heeft de gemachtigde een onderzoek van de algemene situatie en van verzoeker zijn profiel gedaan.

Verzoeker citeert uit de bestreden beslissing en verwijst naar verschillende krantenartikelen en rapporten die een beeld schetsen van de humanitaire situatie en heersende hongersnood in Afghanistan. Hierna geeft hij een overzicht van wat volgens hem de oorzaken zijn van de huidige humanitaire situatie waarbij hij verwijst naar verschillende krantenartikelen en rapporten die zijn uiteenzetting moeten ondersteunen. Hij betoogt dat de huidige humanitaire crisis in Afghanistan het directe en indirecte gevolg is van vastberaden acties van specifieke actoren. Verzoeker voert aan dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) reeds bij verschillende gelegenheden heeft geoordeeld dat een bijzonder betreurenswaardige socio-economische of humanitaire situatie neerkomt op een onmenselijke of vernederende behandeling, waarna hij verwijst naar deze arresten van het EHRM alsook naar rapporten en een rechtsleerartikel. Hij concludeert hieruit dat enkele maanden na de val van de Afghaanse regering de situatie in Afghanistan, met de hongersnood aldaar, in veel opzichten lijkt op de situatie in Somalië in 2011 en de elementen waarop het EHRM zijn vaststelling van een algemene situatie van schending van artikel 3 van het EVRM heeft gebaseerd.

In het arrest nr. 284.434, gewezen in het kader van verzoekers verzoek om internationale bescherming, oordeelde de Raad reeds in dit verband:

"De kernvraag is of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend ('predominantly') wordt veroorzaakt door gedragingen van derden, in casu de actoren vermeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet, dan wel of deze situatie eerder het gevolg is van objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen door een gebrek aan overheidsmiddelen, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen, waardoor de voormelde situatie in Afghanistan niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet.

Uit een zorgvuldige lezing van alle beschikbare objectieve landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt dat er tal van factoren aan de basis liggen van de actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan die het gevolg is van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en economische factoren. Het betreft een multidimensionale crisis waarvan een aantal factoren reeds voor de machtsovername door de taliban aanwezig waren in Afghanistan. Daarnaast zijn er de specifieke economische gevolgen van de machtsovername door de taliban, die door de internationale gemeenschap niet worden erkend als een legitieme Afghaanse overheid, veroorzaakt door een combinatie van beslissingen genomen door buitenlandse regeringen en internationale instellingen alsook van bepaalde beleidsbeslissingen van de taliban naast hun falen om tegemoet te komen aan bepaalde eisen in ruil voor internationale bijstand. Ten slotte zijn er nog milieuomstandigheden zoals de aanhoudende ernstige droogte en andere natuurrampen die een aanzienlijke impact hebben.

Bijgevolg kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie niet worden afgeleid dat de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan werd veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van

de taliban of enige andere actor. Er kan niet worden vastgesteld dat een specifieke actor overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk is voor de humanitaire omstandigheden in Afghanistan, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021."

Voor zover verzoeker laat gelden dat de situatie in Afghanistan met de hongersnood en de taliban als conservatieve en strenge organisatie als huidig bewind gelijkaardig is aan de extreme humanitaire situatie in Somalië, zoals omschreven door het EHRM in het arrest "*Sufi en Elmi*", kan hij niet worden bijgetreden. In tegenstelling tot de situatie in Somalië ten tijde van het arrest "*Sufi en Elmi*" is er heden in Afghanistan een *de-factoregering* aanwezig, met *de-factoministers* en *de-factofunctionarissen* ("*Country Guidance Afghanistan*" april 2022, van EUAA, <https://euaa.europa.eu/publications/country-guidanceafghanistan-april-2022> , en "*Afghanistan Security Situation*" van UEAA van augustus 2022, zoals aangehaald in het arrest nr. 284.434). Dat deze regering wordt geleid door de taliban doet daar geen afbreuk aan. Het gegeven dat de taliban de sharia hebben ingevoerd en geïmplementeerd in Afghanistan, net zoals al-Shabaab in Somalië, maakt niet dat de situatie vergelijkbaar is met deze in "*Sufi en Elmi*". Overigens is Afghanistan niet het enige land dat stelt dat de sharia wordt ingevoerd. Het grootste verschil is dat de huidige humanitaire crisis in Afghanistan niet het gevolg is van willekeurige oorlogsmethoden of andere geweldshandelingen, zoals dat in het arrest "*Sufi en Elmi*" wel het geval was. Ten slotte merkt de Raad op dat in het arrest "*Sufi en Elmi*" nergens wordt verwezen naar enige internationale sanctie of de gevolgen ervan. Een ander groot verschil met de situatie die in het arrest "*Sufi en Elmi*" werd besproken, is dat al-Shabaab internationale hulporganisaties toegang weigerde tot de Somalische gebieden onder zijn controle. De beschikbare landeninformatie bevat geen ernstige aanwijzingen die erop duiden dat de taliban heden igo's of ngo's op systematische wijze de toegang tot Afghanistan weigeren. Meer nog, de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen stelde in zijn beslissing van 22 september 2022 vast dat uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat de taliban maatregelen heeft genomen om het transport van humanitaire hulp te garanderen.

De Raad merkt dan ook op dat de motivering dat, hoewel de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, niet blijkt dat er actueel sprake is van een situatie die onder het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM valt, kennelijk onredelijk zou zijn. Verzoeker betwist ook niet dat hij een jonge man is die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is in Afghanistan, blijkt heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

In de mate verzoeker aanvoert dat hij een bijzonder risico loopt om bij terugkeer in Afghanistan te worden bestempeld als "*verwesterd*", werd dit element reeds beoordeeld in het arrest nr. 284.434, waarbij werd geoordeeld dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij het risico loopt hierom geïsoleerd te worden.

Het derde middelonderdeel is niet gegrond.

Het middel is niet gegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op acht november tweeduizend drieëntwintig door:

C. VERHAERT,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

C. VERHAERT